

Nr. 144 22. årgang
Juni 2024

Strandgårdsbladet

home *fritid*

Sol, strand, salg og vand

Klik ind på home.dk/fritid og se, hvorfor home er den bedste til at sælge dit fritidshus

HOLBÆK

Michael H. Jørgensen a/s
Statsaut ejendomsmægler & valuarer, MDE
Labæk 13, 4300 Holbæk
holbaek@home.dk
T lf. 59 43 59 59

www.home.dk

home

vi vil være din foretrukne ejendomsmægler

EJENDOMSMÆGLERKØBE FOR DANSKE BANK KONCERNEN

Bestyrelsen orienterer

Badebroen

Årets broopsætning stod i grel modsætning til sidste års kaotiske opsætning. Nogle kan sikkert huske, at der kun dukkede ganske få frivillige op sidste år, så broopsætningen måtte klares over både lørdag og søndag.

Men i år blev broopsætningen en ganske anderledes positiv oplevelse. Vi blev 15-16 frivillige og arbejdet var klaret på lige godt 2½ time – flot. Det hjalp selvfølgelig, at vi havde udmærket vejr. Men det havde også stor betydning, at det var temmelig lavvandet den dag – det er altid en meget stor fordel, fordi man nemmere kan se, hvor bropillerne passer ned over de fast monterede opstandere på havbunden.

Efter arbejdet var der arrangeret en velfortjent frokost med luksusmørrebrød, som blev spist med stor entusiasme – søluften tærer, også når man arbejder i vandkanten!

Skt. Hansaften 2024

Vi måtte jo opgive at tænde bålet sidste år pga. det landsdækkende afbrændingsforbud. Men vi, der dukkede op, havde jo en meget hyggelig aften. Konceptet med at medbringe drikkevarer til eget forbrug virkede glimrende, og der blev også sendt diverse snacks og jordbær rundt mellem alle bordene, vi havde rykket sammen.

Så bestyrelsen arrangerer atter i år et mindre Skt. Hans bål ved arealerne nede foran badebroen søndag d. 23. juni 2024. Der er bål-tænding kl. 20.30. Vi synger midsommervise og nyder hjemmefra medbragte drikkevarer og snacks. Og skulle nogen have lyst til at bage en kage og tage med – eller måske pølsehorn – vil der næppe blive protesteret.

Vi gentager fra sidste års invitation, at det er vigtigt, at der alene bruges tørt og velegnet brænde til bålet. Det sørger bestyrelsen for, så vi frabeder os, at der lægges evt. hækkeafklip og andet brændbart haveaffald ned på bålpladsen forinden. Men kontakt gerne Michael i Vest 38, hvis du vil donere noget rigtigt brænde.

Græsslåning på fællesarealerne

Det er aftalt med vores entreprenør fra sidste år, at han kommer og slår græsset på fællesarealerne i uge 25 eller 26 – afhængig af vejret.

Årshjulet 2024

Den seneste version af årshjulet for grundejerforeningen ser ud som følger:

søndag d. 23. juni – Bestyrelsesmøde (om formiddagen)

søndag d. 23. juni – Skt. Hans aften arrangement

lørdag d. 28. september – Nedtagning af badebro

lørdag d. 5. oktober – Havedag II

søndag d. 27. oktober – Bestyrelsesmøde

lørdag d. 29. april 2025 – Generalforsamling

Husk at sætte datoerne ind i kalenderen!

Forside: Udsigt fra broen 4.5. 2024. Foto: af Natasha Field

Referat af generalforsamling 2024

Generalforsamlingen fandt i år sted i Huset på Næsset på Udbyvej 52 overfor Brugsen. Der var en del flere deltagere end sidste år, men det lykkedes alligevel at få plads til alle i det reserverede lokale.

Generalforsamlingen blev igen i år gennemført i god ro og orden under kyndig og veloplagt ledelse af vores ordstyrer Dave fra Øst 19. Helle Quist fra bestyrelsen udfærdigede efter mødet et referat.

Som en nyskabelse blev referatet sidste år sat ind her i Strandgårdsbladet, og det gør vi også i år:

Referat af ordinær generalforsamling lørdag den 27. april 2024, kl. 10.00

Sted: Huset på Næsset. Udbyvej 52, 4300 Holbæk

Fra bestyrelsen deltog: formand *Allan Dalgaard*, næstformand *Kenneth Jørgensen*, kasserer *Jonatan Møller Sousa*, *Michael Clausen* og *Helle Gram Quist*.

1. Valg af dirigent

Bestyrelsen foreslog Dave, Øst 19, som dirigent. Der var ingen modkandidater og valget af Dave blev herefter godkendt med applaus.

Dirigenten konkluderede, at Generalforsamlingen var lovligt indkaldt – jf. vedtægternes paragraf 13. Indkaldelsen var udsendt (og omdelt) d. 6. april 2024, hvilket var i overensstemmelse med vedtægterne.

Der var 36 parceller repræsenteret - 9 ved fuldmagter. I alt 72 stemmer.

2. Valg af tre stemmetællere og referent

Rikke, Vest 44, *Henry*, Vest 42 suppleret med **Kenneth** fra bestyrelsen blev valgt som stemmetællere. Referat blev taget af bestyrelsens *Helle*, Øst 66.

3. Godkendelse af bestyrelsens skriftlige årsberetning for perioden frem til den 1. marts 2024

Formanden gengav kort den skriftlige beretning, herunder at der generelt havde været god opbakning til foreningens arrangementer som Nytårskur, Badebro, og Blomsterguppen. Vi oplevede større og større tilslutning – tak for det. Jo flere der støttede op, jo bedre var det for fællesskabet.

4. Bestyrelsens mundtlige beretning for perioden fra den 1. marts 2024 til den 22. april 2024

Bestyrelsen ønskede at få styr på/arbejde med følgende problemstillinger i den kommende tid:

1) Vand fra markerne: der skulle etableres vejbump helt oppe ved Bjergskovvej, som skulle afhjælpe problemet med vand fra de omkringliggende marker. Holbæk Kommune ville selv igangsætte dette arbejde ved Vest, hvor problemet vurderedes størst. Det ville ikke medføre omkostninger for Foreningen.

2) Etablering af ”forstærkning” ved svingene til stikvejene, som nemt blev kørt op af tung trafik. Der komme ret firma ud og se på problemet og komme med løsningsforslag (muligvis med knust beton, som kunne optage vandet).

Bestyrelsen havde ikke fået ny information fra Holbæk Kommune omkring udsigterne til kloakering i Strandgården. Alle foreningens medlemmer opfordredes til at give besked til Bestyrelsen, hvis man gennem kontakt til Holbæk Kommune omkring kloakering kunne bidrage med nyt.

Et medlem påpegede, at det kunne være problematisk, at bestyrelsen havde meddelt, at broen ikke ville blive sat op, hvis der ikke meldte sig tilstrækkeligt mange frivillige til arbejdet. Idet vi i sin tid havde fået tilskud til broen fra Friluftsföreningen, havde vi næppe noget valg ift. ikke at sætte den op. Der spurgtes til, hvad det ville koste at få et firma til at sætte badebroen op. Dette var ikke undersøgt, da der – bortset fra i 2023 – ikke havde været problemer med at skaffe frivillige, således heller ikke til opsætningen i 2024, som skulle finde sted næste dag.

Bestyrelsen nævnte i øvrigt, at det optimale ift. opsætning og nedtagning var 12-14 personer. Det tog ca. 3 timer og arbejdet afsluttedes med fællesspisning.

Den mundtlige og skriftlige årsberetning godkendtes herefter med applaus.

5. Forelæggelse af det reviderede årsregnskab for 2022 til godkendelse

Kassereren (Jonatan) gennemgik årsregnskabet .

Regnskabet i hovedtræk:

- Indtægter: 119.000 kr.
- Udgifter: 88.800 kr.
- Resultatet: *Overskud 30.500 kr.*

Spørgsmål om *forsikringsudgiften* - hvad dækker den? Kassereren svarede havetraktor, ansvarsforsikring for bestyrelsen og hjertestarter.

Der var ingen yderligere kommentarer eller spørgsmål til årsregnskabet, som derefter blev godkendt med applaus..

6. Vedtagelse af budget, herunder fastsættelse af kontingent og rykkergebyr for 2022

Kassereren (Jonatan) gennemgik budgetforslaget for 2024 - se vedhæftede. Der var ingen spørgsmål eller kommentarer til budgetforslaget. Budgettet godkendtes med applaus. Det medførte, at kontingentet for 2025 uændret var 1.000 kr. og rykkergebyret 200 kr.

I år skulle kontingentet være betalt senest d. 1. juni.

7. Forslag fra bestyrelsen

Udvidede handlemuligheder vedr. skraldespande - præsenteret af Michael.

Der var flere steder i bebyggelsen problemer med at placere affaldscontainerne, så renovationen ville tømme dem. Det var specielt ved hjørnegrundene på parkeringspladserne. Renovationsfirmaerne ville kun hente på ”befæstet grundlag” (ikke græs). Stod de ikke der, blev affaldscontainerne ikke tømt. Så de berørte grundejere måtte i dag selv sørge for at flytte deres affaldscontainer frem på grusunderlaget på parkeringspladsen. Der havde også været tilfælde af ufred mellem naboer pga. affaldscontainere. Bestyrelsen ønskede derfor mandat til at kunne afhjælpe situationen og anvise, hvordan en god løsning kunne laves.

Der kom herefter en dialog om forslaget, som bla. gik på, at det oplevedes som problemfyldt at stille affaldscontainerne på fællesarealer, da det vil skabe en gene for andre naboer (æstetik og lugtgener, samt usælgelige huse).

Forslaget blev herefter sendt til mundtlig afstemning, idet der ikke var nogen, der ønskede skriftlig afstemning. Forslaget blev ikke stemt igennem, idet der var en overvægt på 6 stemmer imod forslaget.

Bestyrelsen – ved Jonatan – orienterede om ny viden ift. den **kommende nye postlov**.

Vi var hidtil gået ud fra, at den nye postlov kunne medføre krav om opsætning af fælles postkasseanlæg i vores sommerhusområde. Ved nærmere gennemgang af senere forslag til den kommende lov viste det sig, at sommerhuseudstykket før 1973 nu var undtaget. Foreningen behøvede således ikke at opstille fælles postkasseanlæg.

Bestyrelsen anbefalede, at dette blev taget til efterretning, således vi ikke opsatte fælles anlæg. Dette accepteredes med applaus og uden formel afstemning.

Bestyrelsen – ved Jonatan – orienterede omkring **henvendelse fra Fibia vedr. telefongrunden**.

Generalforsamlingen havde tidligere godkendt, at Fibia kunne tinglyse sin ret til opsætning af det allerede eksisterende teknikskur på telefongrunden. Dette skulle være sket tidligere, men Fibia havde undladt at få denne ret tinglyst. De

ønskede nu at dette igen godkendtes af Generalforsamlingen. Jonatan bemærkede, at vi tidligere har modtaget økonomisk kompensation for dette. Generalforsamlingen bekræftede på det grundlag sin tidligere givne godkendelse af Fibias ret til at placere sit teknikskur på telefongrunden, og at denne ret kunne tinglyses.

8. Forslag fra medlemmerne

Lucas og Martin Lohman havde stillet skriftligt forslag om en form for betalingsfee for grundejere, som ikke deltog i minimum én havedag om året. Forslagsstillerne var ikke til stedet på mødet og motiverede derfor ikke forslaget yderligere. Der var ikke krav om deres tilstedeværelse.

Efter en kortvarig dialog på mødet fremlagde et medlem dokumentation for, at forslaget ikke var juridisk muligt at gennemføre – og det bortfaldt på denne baggrund. Formanden tilføjede samtidig, at ingen i bestyrelsen ville have stemt for forslaget, da der internt var fuld enighed om, at indsatsen på havedagene skulle ske ved frivilligt arbejde.

Der blev læst op fra *Ret&Råd*, hvor det nævntes, at havedage kræver en kollektiv ulykkesforsikring. Bestyrelsen ville undersøge nærmere.

aut. El-installatør Niels Jørgensen

Vestergårdsvej 66, 4300 Holbæk Tlf. 59 46 15 04

www.nj-el.dk

nj@nj-el.dk

*NJ El-service, den lokale el-installatør,
din garanti for en sikker forbindelse!*

Plæneklipperservice.dk

v/ Torben Gundersen

Landevejen 83, 4532 Gislunge

**Salg, service og reparationer af
have-park maskiner**

Service af almindelig plæneklipper:

Motorolie, tændrør, luftfilter skiftes, slibning af kniv, motor justeres.

Pris 500 kr. inkl. moms

*

Service af almindelig havetraktor:

Motorolie, tændrør, luftfilter skiftes, slibning af knive, remme efterses, dæktryk kontrolleres.

Pris 1.295 kr. inkl. moms

*

***Vi sælger og servicerer have-park maskiner
og reservedele til:***

Stiga, Texas, Partner, McCulloch, Flymo,
Briggs & Stratton, Efcó, Honda, Tecumseh, Alko, Ginge,
Stihl, Husqvarna, Jonsered,
Variant trailere, m.fl.

Ring eller kig forbi for et uforpligtende tilbud.

Tlf. 28 15 65 25

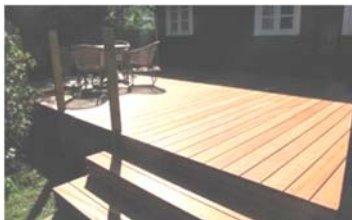
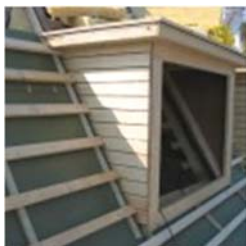
Plæneklipperservice.dk * www.plæneklipperservice.dk

TJ Tømrrerservice

(kun et stenkast fra Strandgården, lige ved Audebo dæmningen)

Vi har stor erfaring indenfor:
Tagrenovering / Vinduesudskiftning
Enfamiliehuse / sommerhuse
Forsikringskader

*Vi er et kvalitetsbevidst tømmer og snedkerfirma, v./
Tømrrermester Tommy Woxholt, og Tømrrermester Jørn Løvenhorst.*

TJ Tømrrerservice

Audebo Skolevej 14 - 4300 Holbæk

www.toemrrerservice.dk * tj@toemrrerservice.dk

Tommy 2162 3130

Jørn 2025 6436

Ring til os

og få en snak om dine planer, og en fast pris på dit byggeprojekt

9. Valg til bestyrelsen:

Michael, Helle og Jonatan stillede alle op til genvalg som bestyrelsesmedlemmer for en to-årig periode. Der var ingen modkandidater, og de blev genvalgt. *Louise Hinze*, nuværende suppleant, stillede op til en ny et-årig periode. Der var ingen modkandidater, og Louise blev genvalgt som suppleant.

10. Valg af revisor og revisor suppleant

Neil, Vest 5, blev genvalgt som revisor.

Henrik, Øst 2 blev genvalgt som revisorsuppleant.

11. Eventuelt

Det nævntes på mødet, at det oplevedes som ærgerligt, hvis vores veje kun skulle repareres ved frivilligt arbejde på havedagene og hvis skraldespandene kun blev tømt to gange om året. Ligeledes nævntes det, at der ønskedes yderligere arrangementer, der skabte fællesskab ud over Skt. Hans og Havedag. Arrangementerne var gode og burde fortsat være uforpligtende.

Formanden kommenterede, at man var velkommen til at kontakte bestyrelsen, hvis der var skraldespande, der trængte til at blive tømt, eller hvis man havde gode ideer til nye fællesarrangementer.

Der stilledes spørgsmål til **vejvedligehold** og **snerydning**, og om det var muligt, at få professionelle til at lave hullerne i vejene, da de oplevedes som ”meget voldsomme ”p.t. Formanden svarede, som nævnt under pkt. 4 ville bestyrelsen tale med et eller flere firmaer om hullerne i vejene og andre løsningsforslag. Bestyrelsen planlagde at indhente tilbud på at få vejene lavet ordentligt, samt at få tilbud på at få befæstet hjørnerne ved stikvejene, som var kørt op pga. megen tung trafik. Der startedes i Vest, som ville være fokusområde i 2024.

Der spurgtes til egentlig *asfaltering* som en mere holdbar løsning pga. tungere og tungere trafik. Kenneth fra bestyrelsen tydeliggjorde, at der aldrig havde været planer om at ændre vores vejbelægning fra ”*knust asfalt*” til almindelig ”*sort asfalt*”.

Der skulle pt. også retableres med eksisterende belægning ved gravearbejde. Stamvejene blev dog smallere og smallere hvert år, og skulle på sigt retableres i den oprindelige bredde.

Et medlem med særlig indsigt nævnte, at ensidet fald på vejene og dræn i den side faldet vender mod, ville være den bedste løsning ift. problemer med overfladevand.

Foreningen fik spulet alle *dræn* igennem i 2023. Bestyrelsen ville tage fat om nye problemer, når/hvis de opstod.

Der blev spurgt til muligheden for at få *vejbump* grundet hastighed. Man skulle søge tilladelse hos kommunens Vej & Park og hos politiet for at få disse.

Foreningen fik spulet alle *dræn* igennem i 2023. Bestyrelsen ville tage fat om nye problemer, når/hvis de opstod.

Bestyrelsen havde ikke fået nogen information fra *Fors* om, hvornår der ville ske *kloakering* af vores bebyggelse. Men muligheden forelå, at rørene skulle graves midt i vejen. Bestyrelsen ønskede derfor ikke at bruge af formuen, før vi vidste noget mere om processen eller metoden.

Der blev spurgt til de synlige rør, der er anlagt ud på fællesarealet fra en grund ud mod strandarealet i øst. Og om hvorvidt dette kunne være lovligt. Vandet løb nu blot ud på fællesarealerne til gene for forbigående. Det burde stoppes ved egen grund. Formanden svarede, at Bestyrelsen var bekendt med situationen, og at der var tale om et drænrør fra egen grund. Det illustrerede, at der ofte måtte ske en afvejning af, hvor meget ”Politimand” bestyrelsesmedlemmerne skal være. I det konkrete tilfælde burde røret være blevet afsluttet der, hvor den pågældendes egen grund sluttede. Formanden tilføjede, at man principielt må alt på egen grund mht. dræn af vand.

Der spurgtes til *faskiner*, og det blev præciseret, at faskiner kun kunne bruges, hvis jorden kunne optage vandet. Hvis grundvandet stod højt – som i dette tilfælde – eller jorden af andre grunde ikke kunne optage vandet, ville en faskine ikke have effekt.

Generalforsamling 2025: Det blev foreslået, at datoen for næste generalforsamling blev sat ind i referatet. Datoen er efterfølgende fastlagt til **lørdag d. 29. april 2025.**

Dirigenten erklærede herefter mødet for afsluttet og takkede for god ro og orden.

Allan Dalgaard, *formand*

Dave Fischer, *dirigent*

Bilag (ikke vist her)

Det var ikke, hvad der blev serveret ved generalforsamlingen, hvor vi fik en lækker kringle, men en yderligere appetitvækker til Vitas overskrift på næste side.

Fra Vitas køkken

Amerikanske pandekager

American pancakes ala *Billy Cross* fra hans kogebog "*Mit amerikanske køkken*". I vores familie holder vi meget af disse pandekager.

3 æg, blommer og hvider hver for sig

4 dl kærnemælk

1 tsk natron

3 ½ dl sigtet hvedemel

1 tsk sukker

1 tsk bagepulver

½ tsk salt

3 tsk blødgjort smør

Lidt olie, smagsneutral

Ahornsirup

I en stor skål piskes de tre æggeblommer.

Tilsæt under piskning kærnemælk og natron og sigt dernæst mel, sukker, bagepulver og salt ned i æggemassen. Når dette er omhyggeligt blandet, piskes smørret i, og til slut vendes de stiftpiskede hvider i.

Lad dejen hvile et kvarter, mens en stegepande opvarmes. Når panden er så varm, at en vanddråbe kan danse på den, tilsættes en smule smør eller olie.

Hæld nu så meget dej ud på panden pr. kage, at hver pandekage får størrelse som en CD. Det er vigtigt, at pandekagerne ikke rører hinanden, og derfor skal dejen være lidt tyk. Hvis dejen måtte forekomme for tyk, tilsættes lidt vand. Hvis den er for tynd, tilsættes lidt mel. Når pandekagerne begynder at boble på midten og hæve lidt, skal de vendes. Husk at vende dem, inden boblerne brister - derved forbliver de lette.

Når de er gyldenbrune på begge sider, serveres de med masser af sirup, eller hvad man nu måtte have lyst til. Vi kan faktisk også lide dem sammen med laks, f.eks.

Go Appetit

Alternativer til havearbejdet

Gode udflugtsmål mv. i omegnen

I dette nummer forlader jeg for en stund, den evige stad, for senere at vende tilbage, thi den ”historie”, jeg var i gang med, ender, skønt det måske lyder sælsomt på Tu(d)se Næs. Da Rom nu en gang er den ”evige stad”, bliver den jo nok, hvor den er. Det har den i hvert fald gjort de sidste ca. 2.700 år. Måske mere end det.

Hvis man har ”udlængsel”

Hvis man har tid og lyst til andet end luge, slå græs o.l., til mere ”lødige” sysler, forstås, kan man studere og drage ud på interessante ekskursioner på Næsset og i omegnen, dvs. det sydlige Odsherred (syd for linien Vig – Egebjerg) og området mellem Holbæk og motorvejen (til bunden af Isefjorden (Tempelkrog)). Naturligvis også videre ud – både her og der. Det hele afhænger jo også af, hvad man finder interessant og værd at drage ud til.

Kirker

Middelalderkirkerne, især dem fra 1100-tallet må anses som den største kulturelle skat her i landet. I den sammenhæng spiller kalkmalerierne en stor rolle. De var ofte de eneste billeder, den tids mennesker så. De var ikke som os overfødrede eller måske endda overmætte af den konstante og uahæmmede billedflom. På kalkmalerierne fra hele perioden ses ofte hverdagssituationer fra 13-1400-tallet, hvor personerne er iført samtidens dragter, bruger tidens redskaber, husgeråd mv.

De suverænt ældste bygninger i Danmark er kirkerne. Således også i Holbæk kommune. Af dem er der 30 middelalderlige samt to nyere, der har erstattet middelalderlige. I denne samling er andre kirkesamfund end folkekirken ikke medtaget. Blandt de gamle er der mange interessante, ikke så få med spændende kalkmalerier eller inventar. Kommunens ”superstar” er *Tveje Merløse Kirke*. Der er andre, der har ”starquality” som f.eks. *Hagedsted* (se nr. 132/2021).

De to først kendte er nu forsvundet fra jordens overflade, men kendes fra udgravningen i beg. af 1900-tallet. De lå ikke særlig langt fra hinanden, men i hver sin landsby. Den ene (*Holbæks*) lå ved havnen, tæt på Orøfærgelejet, og den anden (*Labæks*) øst for Brogade, også tæt på havnen. Nutidens Holbæk rummer flere landsbyer, som pga. den moderne udvikling er vokset sammen, så de er svære at skelne fra hinanden. Den første fusion, der fandt sted allerede i middelalderen var mellem Holbæk (mod vest) og *Labæk* (mod øst). Nord-sydgrænsen mellem dem er fra nord Brogade og fra syd Smedelundsgade. Kun gadenavnet er tilbage .

Labæks kirke - en *Maria-kirke* – blev udgravet omkr. 1915 af den berømte museumsmand og forfatter *Hugo Matthiessen* (1881-1957). Holbæk-kirken mod vest var fntl. viet til *Skt. Nicolai*, de søfarendes værnehelgen nr. 1. Den blev nedrevet og en ny, opført som kirke til sortebrødre-klostret. Klosterkirken blev nedrevet omkr. 1870 og derefter opførtes den nuv. Af selve klostret er der kun to bygninger tilbage, næsten sammenvoksede. En pænt stor og en noget mindre. Den ene bygning fungerede i årene 1575-1844 som byens rådhus. Her blev i 1863 indrettet et ligkapel. På den anden

**Herskabsgalleriet
i Holbæks mest be-
-rømte og mest
spændende kirker
Tveje Merløse. Op-
-ført af Asser Rig
og fru Inge i 1120-
-ér-ne/30érne,
måske samtidig
med deres lige så
berømte i Fjen-
neslev.**

side af gaden (Klosterstræde) opførtes 1844 et nyt rådhus, der fungerede til 1912, da det blev erstattet af et råd-, ting- og arresthus, som ligger lige ved siden af med front mod bygningen med Borgerservice mv., Jernbanegade 6. Det nyeste nye rådhus er Kanalstræde 2. Det er primært administrationsbygning.

Kirke-ture

Hvis man ellers har en snert af interesse for de gamle kirker, er Holbæk Kommune en velegnet lokalitet. Der er inden for storkommunens grænse 32 (folke)kirker. Af dem er de to nyere *Skt. Nikolai* i selve Holbæk (1872) og *Ugerløse Kirke* (1875-76). Begge erstattede brøstfældige middelalderkirker. *Skt. Nikolai* erstattede klosterkirken. De er typiske for deres tid, og der er ikke noget særligt ved dem, hverken ude eller inde.

Kirkerne er: *Butterup**, *Frydendal*, *Gislinge*, *Grandløse**, *Hagedsted**, *Hjembæk**, *Holmstrup*, *Hørby**, *Jyderup**, *Kirke Eskilstrup**, *Kundby**, *Kvanløse**, *Mørkøv*, *Nørre Jernløse**, *Orø**, *Skamstrup**, *Soderup**, *Stigs Bjergby**, *Store Tåstrup**, *Svinninge**, *Sønder Asmindrup**, *Sønder Jernløse**, *Søndersted**, *Søstrup**, *Tuse**, *Tveje Merløse**, *Tølløse**, *Udby**, *Undløse**, *Ågerup**. * = kor (evt. apsis) og skib er opført i 1100-tallet. De øvrige er opført senere i middelalderen. Mange apsider forsvandt ved ombygninger i løbet af middelalderen, når skib og/eller kor skulle udvides. Ofte samtidig med hvælvs-lagning. *Kursiverede navne* = interessante kalkmalerier. Kirkerne har alle en hjemmeside (evt. i samvær med andres), og de kan give meget. Desuden er der særlige hjemmesider, der koncentrerer sig om de interessante kirker og deres udstyr. Men intet om den daglige drift. Endelig er der kæmpeværket ”*Danmarks Kirker*” fra Nationalmuseet, hvor man kan finde digitaliserede udgaver af de meget lange og velillustrerede artikler. Der er dog ingen helt nye.

Nævnes skal, at **Hørby, Tveje Merløse og Ågerup kirker er vejkirker**, dvs. at de er åbne de fleste dage fra 10-16, mens de andre er lukkede, med mindre, der er gravere eller andre ved kirken, når man ankommer. Det kan måske også lade sig gøre ved henvendelse til graveren pr. telefon. Det kan findes på hjemmesiden eller ved kirken.

GRØN ANLÆGSSERVICE

HESTIA

Ny Hagedstedvej 5 - 4532 Gislinge

Tlf. 59 46 06 07 / Mobil 40 98 06 10

e-mail: hestia@mail.dk – www.hestiaais.dk

Vi tilbyder en bred vifte af top-professionelle ydelser

Fliselægning og anlæg af stensætninger til bede eller støttemure

*

Anlæg af græsplæner og blomsterbede

*

Topdress og fjernelse af mos i græsplæner

*

Fræsning og grubning af haver

*

Træfældning og beskæring

*

Stubfræsning

*

Anlæg og vedligehold af havedamme

*

Miljøvenlig ukrudtsbekæmpelse i belægninger, plæner og bede

*

Skadedyrsbekæmpelse

*

Løbende vedligeholdelse af haver og parker

Johan Thomas Lundbye (1818-48) Udby set fra syd i 1840'erne.

Mange af de gamle kirker synes umiddelbart at ligne hinanden, bl.a. for de i 14-1500-tallet blev udstyret med tilbygninger som våbenhuse, kapeller, sakristier samt ikke mindst tårne. Kun få af dem er så at sige født med tårne, mest kendt er Tveje Merløses tvillingetårne. Den eneste, der stadig er kullet er Butterup. Indretningen følger det faste skema: kor (evt. med apsis) og skib. Men derfor kan de sagtens have interessante detaljer udendørs. Det gælder især Nørre Jernløse. Fire af kirkerne er Hvide-kirker (Butterup, Tveje Merløse, Undløse, Ågerup).

Indenfor kan der være store forskelle. Og her tænkes især på kalkmalerierne. Er man interesseret i dem, er der rige muligheder – romanske (indtil ca. 1250) og gotiske (indtil reformationen i 1530'erne.) I stort set alle middelalderkirker var forsynet med malerier. Nogle er i dag kun fragmenter. Hvis man planlægger at besøge en kirke er det mest praktisk først at kigge på kirkens hjemmeside. Der står de nødvendige oplysninger, og der er vist for det meste også gengivelser af kalkmalerierne m.v. Der kan også være interessante altertavler, prædikestole eller moderne malerier o.l.

”... disse forunderlige bygninger, som ingen forlader før han har fået mærker af dem.” (Axel Bolvig i ”Bondens billeder” (1994).

Herregårde

Her er nok en del herregårde i det valgte område, men de ligger alle ”ubekvemt” for beskuelse. Og de er private områder. Her får man nok mest ud af at gå til hjemmesider om den enkelte herregård eller ty til storværket *”Danske Slotte og Herregårde”*, bd. 3.

Her ses selve Kong Øres Grav i Kongsøre Skov lige på den anden side af Fjorden. Her vrirler det med oldtidslevn og dertil er der en dejlig og familievendig strand. Mere om stedet og omegnen kan søges på nettet. Se nedenfor.

Oldtidshøje

Høje og i nogle tilfælde ruinrester o.l. kan for det meste kun ses på afstand. Med mindre man opnår lodsejerens tilladelse til at gå frem til højen eller ruinen. Der er i almindelighed ingen adgang til at færdes på dyrket eller indhegnet jord. Ved særligt kendte levn kan der være skilte, der anviser hvordan man lovligt kan nå frem. Men kun til besigtigelse. I skovområder, som f.eks. Kongsøre eller Grevinge Skov er der fri adgang, men man skal naturligvis tage de nødvendige hensyn. Gælder det Kongsøre kan man på forhånd hemsøge Naturstyrelsens folder eller webside for stedet. Der er også forslag til vandreture mv. Den kan ses og hentes på nettet. Der er også foldere for Annebjerger Skov og den gamle nedlagt landsby Ulkerup nord for Kongsøre.

Det vrirler ikke på tilsvarende måde med oldtidsminder omkring Kastrup på Tuse Næs. Bortset fra Mælkehøj tæt på Favrbjergvej, midtvejs mellem Kastrup og Hørby Kirke, gemmer de øvrige sig i buskads mv. Men det er måske et ufuldkomment billede. Der kan være "skjulte skatte" i undergrunden. For ikke så mange år siden fandt nogle metaldetektorfolk på gården Hesselbjergs marker en skat, meget tyder endda på en guldskat, hvad der tyder på bronzealderen. Hvor det mere præcist var, kunne jeg ikke få at vide – måske af gode grunde. Jeg fik kun oplyst, at der var gjort et fund og det var overdraget Nationalmuseet. Danefæsgodtgørelsen gav så meget, at den ene af finderne dukkede op og overrakte ejeren et pænt stort beløb, fordi fundet var sket på hans mark. Påfaldende tæt på Mælkehøj. Kan hælde på Langebjerg, den 59 m høje bakker, der strækker sig syd for Strandgården. Ned mod Uglerup er der flere høje fra bronzealderen. Måske nogle boede på vores matrikler.

Et udvalg af forslag

Udover de gode faste udflugtsmål er der også de midlertidige – som f.eks. Skvulp på hhv. Holbæk Havn og Hørbys i juni. Her er det mest praktisk at ty til de hjemmesider, der fortæller andet og mere, end det kan lade sig gøre i Bladet. F.eks. med hensyn til tidspunkter, adresser, entréudgifter mv. Det kan dog knibe med parkeringsoplysninger, så dem må den besøgende selv finde frem til. Den store parkeringsplads ved Holbæk havn (overfor restaurant Su-Ri) har fire-timers-parkering. Ellers må man nøjes med to--timers. Eller mindre.

Forslag m.m. til udflugter og til hjemmestudium

For ikke at fylde resten af årgangen med allehånde forslag til ture mv. har jeg valgt at springe over hvor gærdet er lavest. Gå ud fra mine egne kriterier og håbe på, at de også kan interessere andre. Jeg har som geografisk område valgt nuv. **Holbæk Kommune** samt den **sydlige del af Odsherred**.

I al ubeskedenhed vil jeg henvise til tidligere opsatser i Strandgårdsbladet. De fremgår af oversigten. Man kan trøste sig med, at langt de fleste hører til de korte (2-sidede). Jeg bilder mig ikke ind, at der er mange andre end mig selv, der har gemt et eksemplar af alle numre siden starten, men det er så heldigt, at der på grundejerforeningens hjemmeside (ikke facebookside) er en særlig del, der er helliget bladet fra 2007 (nr. 25) og til det nyeste.

Brugbare hjemmesider

(man skal jo ikke love for meget!)

Holbæk Byforum (med aktivitetskalender)

Visit Holbæk (skal antastes med varsomhed)

Destination Sjælland

Holbæk Kommune (her er henvisning til 18 lokalområder, bl.a.

Tuse Næs samt link til *tusenaes.dk*, der fortæller en masse i ord, fotos, film mv. om Næsset.

Oplevelsescenter (Andelslandsbyen) Nyvang, Holbæk

Brorfelde Observatorium (oplevelsescenter) (22 km herfra)

Visit Odsherred

Visit Roskilde/Fjordlandet

Visit Ringsted –

Vikingeborgen ULVSBORG, Toftholmvej 66, 4550 Asnæs

Sommerland Sjælland, Gl. Nykøbingvej 169, 4572 Nørre Asmindrup

**Sommerland Sjælland, Gl. Nykøbingvej 169, 4572 Nørre Asmindrup
Skulp – Holbæk Havn og Hørby Havn i juni**

Parkeringshjælp i udvalgte områder

Parkering i Holbæk: Henvisning til kommunens hjemmeside.

Parkering i Roskilde: Visit Roskilde har kort med anvisninger (apps og priser)

Parkering i Ringsted: Visit Ringsted har kort med visninger

Hvad bladet (måske) også kan bruges til

I årene 2010-15 leverede jeg til hvert nummer en mindre opsats, 50 stk. a 2 sider, og fra årgang 2016 (14. årgang, nr. 103-) overtog jeg bladet efter Mario See. Så kunne jeg ikke længere nære mig, og leverede længere opsatser, som nogle nok har opdaget. Det har jo med tiden udviklet sig til et mindre historisk tidsskrift med emner fra hele Europa og afstikkere til Mellemøsten. Det er indtil videre blevet til 41 numre.

Særlig service: henvisning til opsatser i gl. numre, så de interesserede kan læse dem på foreningens hjemmeside

Odsherred: 73 - 74 – 74 – 75 – 76 – 77 (2012)// 104 (2016)// – 109 (2017)//

Kongsøre: 73 - 74 - 75 - 76 (2012) 135 (2022)

Tuse Næs: 51 - 54 – 57 (2010)// 58 – 61 – 62 – 63 – 64 – 65 - 66 – 67 (2011)// 68 – 70 – 71 – 72- (2012)// 79 – 81 (2013)// – 126 (2020)//

Hagested Kirke: 100 (2015)// – 132 (2020)//

Hvide-slægten 95 – 96 – 97 (2014)// 98 (2015)// - 113 (2018)//

Nummerfordeling pr. årgang med artikler (År, Årgang, Nr.)

Mario red.: 2010 / 8. / 49-57 // 2011 / 9. / 58-67 // 2012 / 10. / 68-77 //

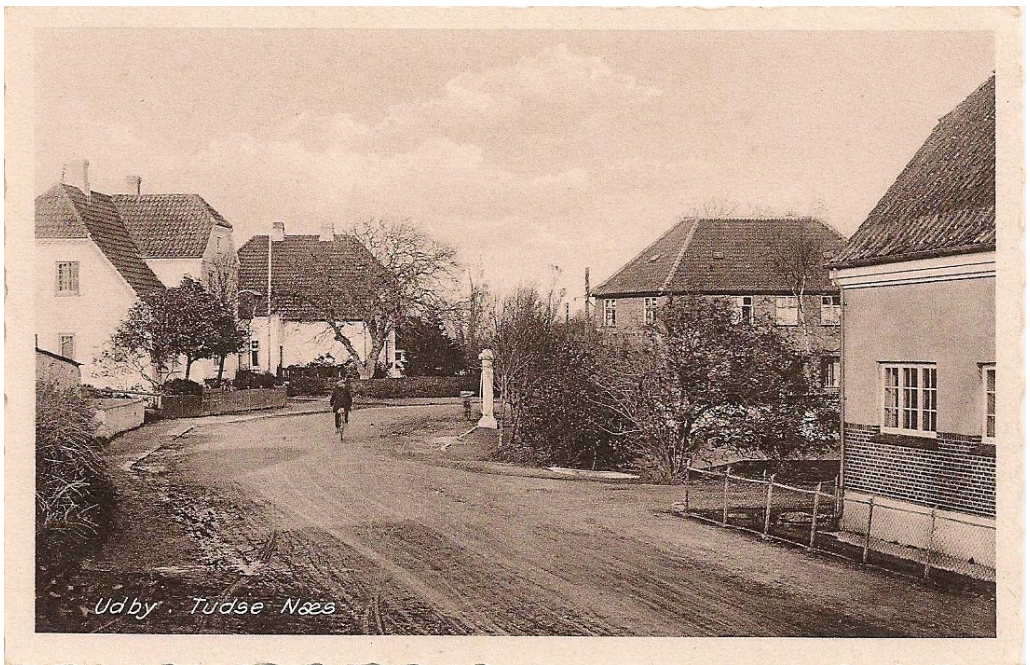
2013 / 11. / 78-87 // 2014 / 12. / 88-97 // 2015 / 13. / 98-102 //

PB-red: 2016 / 14. / 103-107 // 2017 / 15. / 108-112 // 2018 / 16. / 113-117 //

2019 / 17. / 118-122 // 2020 / 18. / 123-127 // 2021 / 19. / 128-132 // 2022 /

20. / 133-37 // 2023 / 21. / 138-142 // 2024 / 22. 143-144/

Nok noget ældre, men dog ret genkendeligt: Udbys centrum, Sikkert fra midten af trediverne. Den store bygning th. i baggrunden rummede bl.a. Brugsen for Udby og Omegn fra 1930-78, inden den flyttede over på den anden side af vejen, hvor den ligger endnu. Nogle kan nok genkende den store, hvide villa ved indkørslen. Monumentet i midten står ved gadekæret, der nok er den eneste rest af det middelalderlige Udby. Den nævnes første gang 8. juni 1363, i forbindelse med en pantsættelse. Kastrup er nævnt første gang 17.10. 1272 i et testamente, udstedt af den lokale stormand Ønder Fadersen af Kastrup, i anledning af, at han skulle tiltræde som guardian i Den Hellige Claras Kloster i Roskilde. Helt til venstre ses en stykke af Udbys Elværk, der nu kaldes "Huset på Næsset", kendt som stedet hvor årets generalforsamling fandt sted (se side 4). Det hedder sig, at der i mange år, også i nyere tid var ål i gadekæret. Øst for gadekæret lå andelsmejeriet, der for længst er nedlagt, men bygningerne står endnu. Der kan læses en del mere om Udby og omegn i de gl. numre 53, 61, 62, 63, 64, 65, 66 og 126.

Munke / brødre

Tiggerordnernes medlemmer kaldte sig ikke munke, skønt vi i dag næsten altid omtaler dem som tiggermunke, men brødre (fratres). De mest kendte ordner er *dominikanerne*, som dem i Holbæk, og *franciskanerne*. Munke skulle leve for altid inden for det valgte klostres mure, mens brødrene kunne bevæge sig frit omkring. Også de var dog knyttet livsvarigt til deres kloster/hus. Iflg. ordensreglerne. Men der var munke, især abbeder, der brugte megen tid på rejser rundt i Europa. Den Hellige *Bernhard af Clairvaux* anslog selv, at han brugte halvdelen af sin tid på rejser.

Reparation og service af person- og lastbiler

samt

- aircon-service
- diagnose-test
- reparation af
div. maskiner

**Vi skruer på alt
-bare det kan ryge
og larme**

HAGEDSTED ApS
AUTOVÆRKSTED
v/ **A**.K. Pedersen

Præstebrovej 48c • 4532 Gislinge • telf. 59 46 05 85
post@hagedsted-auto.dk - www.hagedstedauto.dk

Apropos dette billede: Der er Skvulp Festival på hhv. Holbæk Havn og Hørby Havn 7. og 8. juni fra 10-23.59. Der er gratis transport mellem de to havne— med en mere moderne færge end denne her, der fntl. er fra omkr. 1930. Den fik allerede skiftet dampmaskinen ud med en dieselmotor. Dengang havde Hørby Færgetro tolv senge og fire toiletter til værelserne., der alle havde rindende vand. Et enkeltværelse kostede 6 kr., et dobbelt det dobbelte (1952-priser). Specialiteter var stegt ål og fjordrejer. Tlf.nr. var Udby 3. Ellers var der radio og keglebane. Der var 3,5 km til Mårsø Station. Og altså færgefart til Holbæk. I 1952 var det kaptajn Carlsen (dog ikke ham med det skæve skib), der stod for sejladsen. Oplysninger om færgefarten kunne fås på tlf. Udby 25.

Konsulent orben Vilttoft

PC - Hjælp

Til almindelige brugere * Til almindelige priser
Koster ikke mere end en almindelig håndværker

Jeg giver gerne tilbud, inden jeg går i gang

Er i lokalområdet og kan løse stort set ethvert PC problem

Tlf.: 28 68 35 65 * Mail: it@vilttoft.net

STRANDGÅRDSBLADET

Oplag: 125 eks.

Redaktion: Peter Brøns
Strandgården Øst 16
4300 Holbæk
Tlf. 6081 0543
E-mail: pb@brons.dk

Grundejerforeningen Strandgårdens bestyrelse:

Formand:	Allan Dalgaard	Strandgården Vest	18
Næstformand:	Kennet Jørgensen	Strandgården Øst	35
Kasserer:	Jonatan Møller Sousa	Strandgården Tværvej	8
Sekretær:	Michael Clausen	Strandgården Vest	38
Best. medlem:	Helle Quist	Strandgården Øst	60
Suppleant:	Louise Hinze	Strandgården Vest	18

GF's mail adresse: gf@strandgaarden-tusenaes.dk

GF's hjemmeside: www.strandgaarden-tusenaes.dk

Bankkonto: Danske Bank Reg.nr. 9570 – Konto nr. 0012629303

Eksempler på den forplejning, der er brobizzernes velfortjente honorar for indsatsen. Hvortil kommer drikkevarer. Det hele sponsoreres af *Strandgårdsbladet*. Vil du være med næste gang?

Dead-line for de følgende numre i år: Nr. 145: 24. juli. Nr. 146: 25. september. Nr. 147: 27. november. Også gerne før. Evt. bidrag skal sendes som enten mail eller brev. Redaktøren tager ikke imod diktat.